

Een tedere ode

Er zijn dingen die alleen het oppervlak beroeren,
daaronder blijft de ziel gelijk en blinkt,
zoals een vijver waarop blaadren varen,
of als een kinderoog onder verwaaide haren.
Men zingt en luistert hoe het klinkt.

Maar er zijn soorten van verdriet,
die iets veranderen aan het lied.
Men wordt bespannen met heel andre snaren
en wie het niet ervoer, die weet het niet.

O kindje met je zachte witte vingren
en met de blauwe aadren aan je kleine slaap,
die zich als heilige rivieren slingren.
Slaap mijn kindje, slaap.

M. Vasalis

Uit: *Vergezichten en gezichten*

Nederlands' beroemdste dichteres van de twintigste eeuw, M. Vasalis (1909-1998), werd opgeleid tot 'zenuwarts' in het Wilhelmina Gasthuis in Amsterdam. Eén van haar bekendste gedichten is 'De idioot in het bad'. Na de oorlog verhuisde zij naar het noorden van het land waar ze lange tijd als kinderpsychiater werkte. Door haar toewijding aan haar gezin, haar familie en vooral ook haar patiënten streden de 'persoon' Margaretha Droogleever Fortuyn-Leenmans en dichteres M. Vasalis met elkaar, een worsteling om schrijfruimte en schrijf-energie. Zij stelde bovendien zeer hoge eisen aan haar gedichten wat betreft taalkundige juistheid, vorm en ritme. In die zin behoorde Vasalis tot de meer klassieke dichters. Haar oeuvre, waarvoor zij in 1974 de Constantijn Huygensprijs ontving is beperkt van omvang maar heeft een veelgeprezen diepgang en meerlagigheid.

Vasalis' worsteling met het dichterschap komt tot uitdrukking in haar tweede bundel *De Vogel Phoenix* (1947). Zij droomde dat de mythische vogel, als een symbool van creativiteit, op haar hand was gezeten en haar vingers omklemde toen hij ontbrandde. Letterlijk schrijft ze op '.../ *Haast niet, schreeuw niet van pijn, o hand. Schrijf door totdat de vingren zijn verbrand.*' In dit gedicht met de titel 'Phoenix II' lijkt de vogel ook te verwijzen naar haar zontje Dicky dat overleed aan polio in 1943.

'.../ O kleine phoenix, die mij al te kort bezat,
ik zie de blauwe vuren van zijn ogen.../'

Het bovenstaande gedicht werd tien jaar later in de bundel *Vergezichten en gezichten* gepubliceerd. Het lijkt opnieuw een tedere ode voor het gestorven kindje. Verdriet van zulk een kaliber verandert de toon van het lied '...en wie het niet ervoer die weet het niet...?'

Aafke de Groot